

LA CASETA

Alberto Facundo arquitectura
Riba-roja de Túria

Un lloc enmig dels horts

TEXT **Cristina Ros** FOTO **Germán Cabo**

No té altre nom que “la caseta”. És el que era abans de la reforma concebuda per l'arquitecte i enginyer Alberto Facundo, director de l'estudi que porta el seu nom a Riba-roja de Túria. I és el que tant la propietària com l'autor de l'obra volien que fos: ni més ni menys que una caseta enmig dels horts d'aquest municipi eminentment agrícola a la comarca del Camp de Túria. Volien que conservés l'esperit que sempre han tingut aquests llocs destinats a guardar les eines i els fruits del camp o, com a molt, a fer-hi la migdiada, passar-hi el capvespre o dos dies de quietud fora del poble i de la residència habitual.

No volien res ostentós, ni convertir la construcció en un habitatge habitual –tot i que és perfectament habitable–, però tampoc en una casa d'estiueig. Per a la família de la propietària, una modista valenciana, la caseta continua sent un

espai a cobert per a unes hores, per a uns dies, per tenir un contacte més directe amb el món agrícola que ha envoltat les seves vides. “Un lloc de reunió amb els de sempre, un espai de desconnexió i relax, íntimament lligat al seu entorn natural, l'horta valenciana”, que és com ho defineixen des de l'estudi d'arquitectura d'Alberto Facundo.

Era això, una caseta que, a més, com sol ser habitual, tenia diverses ampliacions i porxos de fibrociment d'amiant que, en l'actual reforma, van ser eliminats. En tot cas, avui la distribució és la mateixa que era, una construcció molt senzilla que no té més de 40 m² a la planta baixa i 25 al pis de dalt. Una construcció que, així i tot, ha canviat radicalment d'aspecte i de funcionalitat per continuar fent honor a la tradició de sempre i passar pràcticament desapercebuda entre les construccions dels camps en els quals s'ubica. És així en el sentit que la xapa ondulada que es va triar per a les façanes noves conserva reminiscències d'aquelles plaques de tòxic amiant. És també així

DECISIONS FUNCIONALS L'arquitecte Alberto Facundo assegura que per a la reforma d'aquesta caseta de Riba-roja de Túria ha fet prevaler les decisions funcionals per sobre de les estètiques, com s'ha fet sempre en aquests llocs.

Una escala de caixes desmuntable

A la caseta tot és bàsic, senzill i econòmic. Tal com s'han equipat sempre aquests llocs, –recollint mobles d'aquí i d'allà, cercant solucions el més barates possible o reciclant objectes per a un nou ús–, l'equip d'arquitectura d'Alberto Facundo va dissenyar una escala que és una composició de caixes. Alternant les metàl·liques i les de fusta, l'escala es pot desmuntar. Fetes expressament, les de fusta recorden –reforçades– les que els pagesos fan –o feien– servir per distribuir fruites i verdures al mercat. Ara bé, l'escala de la caseta no només són els graons que enllacen la planta baixa i l'alta, sinó una prestatgeria que permet tenir a mà llibres, objectes preuats o quotidians de l'habitatge. De manera semblant s'ha concebut una torre de caixes per als plats, tassons i estris de la cuina i menjador.

perquè es va decidir deixar la vella entrada i el porxo com estaven, sense pintar i amb totes les taques de diferents intervencions.

D'aquelles velles maneres de construir sense miraments, perquè era la caseta de l'horta, la caseta de les eines, s'ha passat a un procés de transformació arquitectònica respectuós però també sense complexos, un procés que, segons afirma Alberto Facundo, ha donat més prevalència a les decisions funcionals i conceptuals que no a les purament estètiques. En la reforma de la caseta també s'han prioritzat els aspectes econòmics, i per tant s'ha mirat de no tocar més del que fos estrictament necessari, seguir la tradició de construir mobles amb elements reutilitzats, recollir mobles sobrants d'altres cases o posar cortines a molts dels

prestatges de la cuina per estalviar-se al màxim les portes.

Un mur estructural, fet de totxet, per reforçar, es deixa vist i dona materialitat i el color de la terra a la separació que hi ha entre la zona d'estar –amb l'escala, també llibreria, per accedir a la planta alta– i la cuina i el lavabo. Un terra autoanivellant sobre la solera de formigó és, així mateix, l'expressió de la recerca de solucions econòmiques i sense cap pretensió més que tot sigui “molt de caseta”, com diu el seu autor. “Els acabats passen a un segon pla, esdevenen irrelevants”, insisteixen des de l'estudi d'Alberto Facundo.

Els diferents espais de l'interior, tant a la planta baixa –on es troben en espais oberts i relacionats la cuina, la sala, el menjador i el lavabo– com

al pis de dalt, s'obren a les vistes de l'horta. A través de petites finestres o de portals de grans vidrieres es promou l'entrada de llum natural dins l'habitatge i es focalitzen les vistes. De fet, els portals més oberts estan encaratats intencionadament al sud, on les diverses façanes de la caseta gaudeixen de les panoràmiques més àmplies.

Així, amb l'austeritat de tot plegat, l'economia de mitjans i la irrellevància dels acabats, la singularitat d'aquest projecte de reforma es troba en la solució adoptada per aconseguir un contrast entre el que és nou i el que ja existia. La xapa ondulada que cobreix les façanes noves –que als portals es converteix en una planxa microperforada–, i que fins i tot cobreix part del sostre, provoca una convivència valenta amb la resta de la construcció amb murs arrebossats. És la mateixa convivència, però també contrast, que la que es dona entre aquesta caseta i la immensa majoria de les que componen aquest paisatge agrícola. ●